

Frogn kommune

Enhet for samfunnsplanlegging

Fylkesmannen i Oslo og Akershus -
miljøvern avdelingen
Postboks 8111 Dep
0032 OSLO

Deres ref.	Vår ref. 14/02046-39	Saksbehandler Eli Moe	Dato 07.06.2018
-------------------	--------------------------------	---------------------------------	---------------------------

Klage på vedtak om skadefelling av grågås - oversendelse for endelig avgjørelse

Viltneemndas arbeidsutvalg vedtok i møte 22.5.2018 å gi tillatelse til skadefelling på to grågjess på eiendommen Sandbukstien 3 på Hallangen. Følgende ble enstemmig vedtatt (VAU-sak 5/18).

«Hanne og Morten Andresen gis tillatelse til skadefelling av inntil to grågjess på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2 i perioden 23.5.2018 – 10.6.2018. Tillatelsen gis i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Før felling gjennomføres skal skremming forsøkes både med skremmeskudd og bruk av hund. Felling kan tidligst gjennomføres to dager etter at skremmeskudd og skremming med hund er gjennomført og man har erfart at disse tiltakene ikke har hatt tilstrekkelig virkning. Kort rapport om effekt av skremmeskudd/ bruk av hund, ev. antall felte fugl og opplevd effekt av skadefellingen sendes kommunen innen 01.07.2018

Frogn kommune utarbeider en lokal forvaltningsplan for denne og andre aktuelle typer gjess som begrenser miljøproblemet disse skaper for landbruket, friluftsområder og privateiendommer. Forvaltningsplanen bør være ferdigbehandlet innen våren 2019.»

Saksutskrift med informasjon om behandling og vedtak, samt rådmannens saksutredning og innstilling til saken følger vedlagt.

Kommunen mottok to klager på vedtaket (vedlagt) fra henholdsvis:

- Dyrenes Røst datert 24.05.2018
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus (NOF-OA), datert 28.05.2018

Postadresse Postboks 10 1441 Drøbak postmottak@frogn.kommune.no	Besøksadresse Frogn RådhusRådhusveien 1443 DRØBAK www.frogn.kommune.no	Telefon 64 90 60 00 Telefaks	Org.nr. 963 999 089 Bankgiro 1617.07.02720
--	--	--	---

Klagen fra NOF ble varslet per SMS 25.05.2018 og det ble bedt om utsatt iverksetting. Søkerne blei varslet om klagen per SMS 26.05.2018 og i brev 28.05.2018. Vedtaket ble her gitt utsatt iverksetting inntil klagen er avgjort; Dette etter en konkret vurdering og i medhold av forvaltningsloven § 42. Kommunen mottok merknader til klagen fra søker i e-post 31.05.2018 (vedlagt).

Klagesakene ble behandlet i viltneemndas arbeidsutvalg i møte i dag, 7.6.2018.

Følgende ble enstemmig vedtatt (VAU-sak 8/18).

«Klage på Viltneemndas arbeidsutvalg sitt vedtak i sak 5/18 fra Dyrenes røst datert 24.05.2018 og NOF-OA datert 28.05.2018 tas ikke til følge.

VAUs vedtak blir stående.

Klagene oversendes fylkesmannen for endelig avgjørelse»

Utvalget hadde ingen ytterligere tilføyning til vedtaket.

Rådmannens saksutredning følger vedlagt. Protokoll fra behandlingen kan oversendes så snart den foreligger.

Saken sendes nå over til fylkesmannen for endelig avgjørelse. Av hensyn til tidsforløp i opprinnelig vedtak ber vi om rask behandling av klagen. Ta gjerne kontakt dersom dere har spørsmål eller behov for å få tilsendt andre dokumenter.

Med hilsen

Eli Moe
Planlegger med miljøanvar

Dokumentet er elektronisk godkjent.

14_02046

Orientering om vedtak, klager og utsatt iverksetting - Skadefelling av grågås
Saksutskrift Viltneemndas arbeidsutvalg 2015 - 2019 22.05.2018 Skadefelling på grågås - behandling av søknad
Skadefelling på grågås - behandling av søknad
NOF OA skadefelling gås, Frogn 2018
Klage på skadefelling av grågås i Hallangen, Nordre Frogn
Klage på tillatelse til skadefelling av grågås

Kopi:
FMOA-vitforvalter

Asle Stokkereit
FMOA-vitlforvalter
Asle Stokkereit
FMOA-vitlforvalter
Asle Stokkereit
FMOA-vitlforvalter
Asle Stokkereit
FMOA-vitlforvalter
Asle Stokkereit

Postboks 1041
Sentrum
Dyrløkkefaret 3

0104 OSLO
1448 DRØBAK

Viltneemndas arbeidsutvalg (referatsak)

Mottaker:
Fylkesmannen i
Oslo og Akershus -
miljøvernavdelingen

Postboks 8111 Dep 0032 OSLO

Fra: Morten Andresen <Morten.Andresen@skeidar.no>
Sendt: 31. mai 2018 22:44
Til: Eli Moe
Kopi: bjorn.enges@gmail.com
Emne: 14/02046

Hei!

Vi har mottatt SMS fra Thinn og e-post fra deg, og dette er lest.

Vi ønsker å gi noen tilleggsopplysninger, og kommentar til klager, 2 stk.

Vår eiendom, Sandbukta, har et areal på litt under 40 mål. Vi har flere hundre meter strandlinje som består av sandstrand mot sør, og sandstrand mot nord. Mellom disse strendene er det stein, mye fjell, og gress. Eiendommen har ca 3mål med gressplen. I tillegg har vi en svært viktig slottmark/blomstereng, som har en spesiell verdi kulturelt, som blir holdt i hevd av oss. Grågåsa liker seg også godt der. Strandlinjen er meget vanskelig å «gjerde» inn, der går det også kyststi. Siden vi ervervet eiendommen Sandbukta i 1996, har vi observert et stort mangfold av fugler, og andre dyr, kan nevne: måker, (fiskemåke, gråmåke, hettemåke m.fl)ærfugl, stokkender, kråker, skjærer, skogsduer, spettmeis, kjøttmeis, grønnefink, blåmeis, dompap, svarttrost, rødstrupe, spurv, pilfink, flaggspett, stillits, linerle, tjeld, spurvehauk, hegre, svane - rev, gaupe, grevling, har hørt rykter om ulv, masse rådyr.

Rådyr spiser jo det meste, vi har lært oss å gjerde inn frukttrær etc, ikke plante de sortene som rådyr spiser.

Alt dette, og alle disse fuglene og dyrene lever vi godt sammen med, ingen problemer i det hele tatt.

Vi tolerer at tjeld skriker, rådyr «rauter», måker bråker osv, dette har aldri vært et tema for oss!

Grågåsa er derimot et stort problem, med støy fra tidlig, tidlig om morgenen og til langt på kveld, og avføring som vi trækker og trækker i...dette er godt beskrevet i vår søknad.

Vi har vært plaget av grågås siden starten av 2000/2001, plagene eskalerer for hvert år, og de blir fler og fler.

Kommentar til klager:

Dyrenes Røst v Jenny Rolsnes. Hun har ringt meg flere ganger, ubehagelig. Har googlet denne organisasjonen, og ser bl.a. at de har politianmeldt Mattilsynet 15 november 2017 pga vedtak vedr avlaving av c 2200villrein pga CWD (skrapesyke) i Norfjella. Ingen øvrig kommentar, taler for seg selv. Norsk Ornitologforening, AVD Oslo/Akershus.

De kommer med udokumenterte påstander:

Dokumenter er vinglete og uklare...

Grågåsa skriker bare om natten...

dette er ingen synsing fra oss....

antallet gress er ikke 2-3, mellom 20-30...

Liten gressplen????

Ornitologisk Forening har ingen rett til å uttale seg om hva som er problematisk for oss, og som reduserer vår livskvalitet...

Vi «grabber» ikke.....

Trodde igrunn at de var mer opptatt av fakta, og ikke være useriøse i sine kommentarer, skuffende av en slik forening.

Før og etter vedtaket i VAU, har vi skremt, med hund, løskrutt, kompresshorn, og fysisk skremming, ingenting hjelper, de flyr ut mot vannet, lander 10-15 meter ut..... og vips så er de tilbake.

Mvh

Hanne og Morten Andresen

Sendt fra min iPad

Mvh Morten Andresen

Frogn kommune

Enhet for samfunnsplanlegging

Morten Andresen
Sandbukstien 3
1455 NORDRE FROGN

Deres ref.	Vår ref. 14/02046-35	Saksbehandler Anne-Bergitte Thinn	Dato 28.05.2018
-------------------	--------------------------------	---	---------------------------

Orientering om vedtak, klager og utsatt iverksetting - Skadefelling av grågås

Om vedtaket:

Søknad om tillatelse til skadefelling av grågås på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2 ble behandlet i Viltnemndas arbeidsutvalg den 22.05.2018 som politisk sak 5/18.

Det er fattet følgende vedtak:

«Hanne og Morten Andresen gis tillatelse til skadefelling av inntil to grågjess på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2 i perioden 23.5.2018 – 10.6.2018.

Tillatelsen gis i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Før felling gjennomføres skal skremming forsøkes både med skremmeskudd og bruk av hund. Felling kan tidligst gjennomføres to dager etter at skremmeskudd og skremming med hund er gjennomført og man har erfart at disse tiltakene ikke har hatt tilstrekkelig virkning. Kort rapport om effekt av skremmeskudd/ bruk av hund, ev. antall felte fugl og opplevd effekt av skadefellingen sendes kommunen innen 01.07.2018

Frogn kommune utarbeider en lokal forvaltningsplan for denne og andre aktuelle typer gjess som begrenser miljøproblemet disse skaper for landbruket, friluftsområder og privateiendommer. Forvaltningsplanen bør være ferdigbehandlet innen våren 2019.»

Nærmere vurdering av søknaden og begrunnelse for vedtaket, finner du i vedlegget «samlet saksframstilling».

Tillatelsen er gitt i medhold av skadefellingsforskriften § II-B. Vedtaket er fattet etter fullmakt og meddeles i samsvar med forvaltningsloven § 27.

Postadresse Postboks 10 1441 Drøbak postmottak@frogn.kommune.no	Besøksadresse Frogn RådhusRådhusveien 1443 DRØBAK www.frogn.kommune.no	Telefon 64 90 60 00 Telefaks	Org.nr. 963 999 089 Bankgiro 1617.07.02720
--	--	--	---

Klage på vedtak:

Du kan klage på dette vedtaket. Fristen er tre uker fra du har mottatt vedtaket. Klagen må være skriftlig, og du må begrunne hvorfor du vil klage. Du sender klagen til kommunen merket med saksnummeret og skrevet under. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Dersom vi ikke er enig i klagen din, sender vi den til fylkesmannen. Klagen kan du sende både som vanlig post eller til postmottak@frogn.kommune.no

Forvaltningsloven § 18 gir partene rett til å se sakens dokumenter, dersom ikke annet følger av § 19. Klageadgangen er bestemt i forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Om klagene:

Kommunen har mottatt to klager på vedtaket:

- Klage fra Dyrenes Røst datert 24.05.2018
- Klage fra Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus, datert 28.05.2018

Begge klager er vedlagt. Dersom dere har kommentarer til disse ber vi dere om å sende dem til oss innen 08.06.2018.

Om utsatt iverksetting av vedtak:

I begge klagene er det bedt om utsatt iverksetting av vedtaket til klagene er endelig behandlet.

Forvaltningsloven § 42 sier følgende:

«Underinstansen, klageinstans eller annet overordnet organ kan beslutte at vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Når en part eller en annen med rettslig klageinteresse akter å gå til søksmål eller har reist søksmål for å få vedtaket prøvd ved domstol, kan organ som nevnt utsette iverksettingen til det foreligger endelig dom. Det samme gjelder når en part eller en annen med rettslig klageinteresse akter å bringe eller har brakt en sak inn for Stortingets ombudsmann for forvaltningen. Anmodninger om utsetting skal avgjøres snarest mulig. For øvrig gjelder det som er bestemt i annen lovgivning om utsettende virkning av klage, søksmål m.m.

Det kan settes vilkår for utsettingen. Avslag på anmodning om utsetting skal være grunnlagt. Begrunnelse skal gis samtidig med avslaget.»

Avgjørelsen av spørsmålet om oppsettende virkning er underlagt forvaltningens frie skjønn. Ved å utsette iverksettelsen av et vedtak kan man forhindre at gjennomføringen av vedtaket medfører uopprettelig skade eller tap. I dette tilfellet gis det tillatelse til skadefelling av inntil to gress. Dette krever at det gis oppsettende virkning dersom klageretten skal ha hensikt.

I medhold av forvaltningsloven § 42 og etter en konkret vurdering, finner kommunen at vedtaket gis utsatt iverksetting inntil klagen er avgjort.

Denne beslutningen er ikke et enkeltvedtak, men en prosessledende beslutning som ikke kan påklages.

Med hilsen

Anne-Bergitte Thinn
Enhetsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

NOF OA skadefelling gås, Frogn 2018

Klage på skadefelling av grågås i Hallangen, Nordre Frogn

Saksutskrift Viltnevdas arbeidsutvalg 2015 - 2019 22.05.2018 Skadefelling
på grågås - behandling av søknad

Kopi:

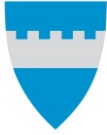
Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus
Dyrenes Røst

Mottaker:

Morten Andresen

Sandbuktstien 3

1455 NORDRE FROGN

Saksutskrift

Skadefelling på grågås - behandling av søknad

Arkivsak-dok. 14/02046-22
Saksbehandler Eli Moe

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Viltnemndas arbeidsutvalg 2015 - 2019	22.05.2018	5/18

Viltnemndas arbeidsutvalgs behandling 22.05.2018:

Forslag:

Lasse Botten fremmet følgende forslag:

«Saksfremleggets alternativ 2 vedtas med følgende tillegg:

Frogn kommune utarbeider en lokal forvaltningsplan for denne og andre aktuelle typer gjess som begrenser miljøproblemet disse skaper for landbruket, friluftsområder og privateiendommer. Forvaltningsplanen bør være ferdigbehandlet innen våren 2019».

Votering:

Ved alternativ votering mellom innstillingen og Bottens forslag ble Bottens forslag enstemmig vedtatt.

Viltnemndas arbeidsutvalgs vedtak 22.05.2018:

Hanne og Morten Andresen gis tillatelse til skadefelling av inntil to grågjess på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2 i perioden 23.5.2018 – 10.6.2018.

Tillatelsen gis i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Før felling gjennomføres skal skremming forsøkes både med skremmeskudd og bruk av hund. Felling kan tidligst gjennomføres to dager etter at skremmeskudd og skremming med hund er gjennomført og man har erfart at disse tiltakene ikke har hatt tilstrekkelig virkning. Kort rapport om effekt av skremmeskudd/ bruk av hund, ev. antall felte fugl og opplevd effekt av skadefelling sendes kommunen innen 01.07.2018

Frogn kommune utarbeider en lokal forvaltningsplan for denne og andre aktuelle typer gjess som begrenser miljøproblemet disse skaper for landbruket, friluftsområder og privateiendommer. Forvaltningsplanen bør være ferdigbehandlet innen våren 2019.

Saksutskriften bekreftes
Frogn, 28.mai 2018

Anne Lise Larsson

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	64 90 60 00	Org.nr.	963 999 089
Postboks 10	Rådhusveien 6	Telefaks	64 90 60 01	Bankgiro	1617.07.02720
1441 Drøbak	1443 Drøbak				
postmottak@frogn.kommune.no	www.frogn.kommune.no				

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tidligere behandlinger

Rådmannens innstilling:

Hanne og Morten Andresen gis ikke tillatelse til skadefelling av grågås på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2. Vedtaket fattes i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Vedlegg:

Sak 14_02046

Søknad

Bilder dokumentasjon gås

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Eierne av Sandbukstien 3 på Hallangen har søkt om skadefelling av grågås. Gjessene skiter over hele eiendommen og lager mye bråk. Skremmetiltak er forsøkt. Økonomisk tap er ikke dokumentert. Rådmannen mener derfor det ikke er grunnlag for å åpne for skadefelling, og gir råd om avbøtende tiltak. Antall fugl vil uansett reduseres fram mot sommeren, ettersom trekkfugl drar videre.

Bakgrunn for saken:

Kommunen mottok søknad om skadefelling på grågås utenom jakttid på eiendommen 59/2 i Nordre Frogn fra Hanne og Morten Andresen, 11.04.2018.

Søkerne opplyser å ha store sanitærproblemer med grågås på sin eiendom i Sandbukstien 2. «Avføring ligger på alt av gress, heller, trapper, hele hagen, og helt inntil hus. Vi har skader på/i hage, planter, gress og frøkultur». Søkerne opplyser videre at de «har forsøkt mange tiltak for skremming, som å lage støy, luftkompressor horn etc, men de er tilbake etter noen minutter. Grågåsa kommer flyvende, så utgjerdning hjelper ikke». Søkerne påpeker at de er plaget med støy hele døgnet og at støyen påvirker nattesøvn og livskvalitet.

Administrasjonen ba i e-post 19.4.2018 om noe mer konkret beskrivelse av omtalte sanitærproblem og "skader på hage, planter, gress og frøkultur" (beskrivelse av omfang, gjerne med fotos, vurdering av økonomisk skadeomfang), og hvordan skremmetiltak er gjennomført (hvilke tiltak, tidspunkt, omfang, varighet, effektvurdering). Søker ble samtidig opplyst om aktuelle tiltak å forsøke.

Søkerne oversendte utfyllende opplysninger i e-post 23.4.2018:

- **Skader:** avføring, fersk eller gammel, blir liggende på plen, gress, heller etc, den «trekker» seg ikke ned. Dette går vi og trækker på/i. Grågåsa graver med nebbet ned i plenen/gresset, og etterlater seg mange og store hull.
- **Sanitært:** Bakterier i avføring inneholder smitte, som kan gi sykdom til oss og barnebarn.
- **Støy:** Grågåsa skriker lenge og høyt når den lander, når den tar av, og ikke minst når de sloss/forsvarer sitt territorium ovenfor andre grågås. Vi kan ha 20-30 stk på samme tid, og støynivået meget høyt og ubehagelig. Ofte er de rett utenfor vårt soverom, og vi har vinduet åpent, og søvnen vår er selvfølgelig dårlig, og helsemessig reduserer dette vår livskvalitet. Mangel på søvn takket være grågåsa, hver natt, siden februar måned.
- **Skremmetiltak:** I e-post til deg 11 april, er dette godt beskrevet, og dette har ingen effekt. De er tilbake så fort vi snur ryggen til. Skremmetiltakene utføres hver dag, fra vi står opp, til vi legger oss.

Vedlagt søknaden fulgte nærbilder av ekskrementer og skader på plen. Se også under. Søker peker på at situasjonen utgjør et stort og akutt problem og ber om rask behandling av saken, samt at kommunelegen blir involvert.

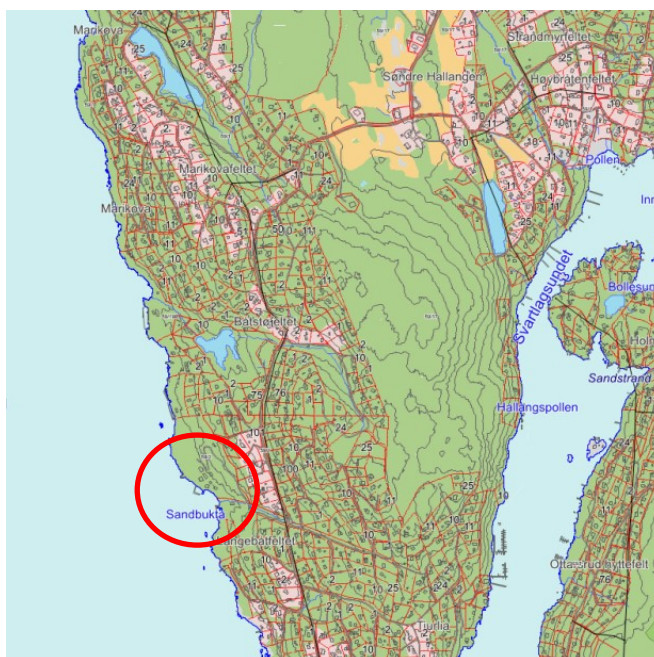
Sandbukstien 3

Sandbukstien 3 ligger ned mot Oslofjorden på vestsiden av Hallangen-halvøya.

Eiendommen var tidligere feriested for Frogner menighet, i dag en privat eid fritidseiendom.

Størsteparten av halvøya er bebygd med mindre fritidseiendommer, og med et gårdsbruk, Søndre Hallangen og noe privat og kommunalt eid innenfor.

Se kart.

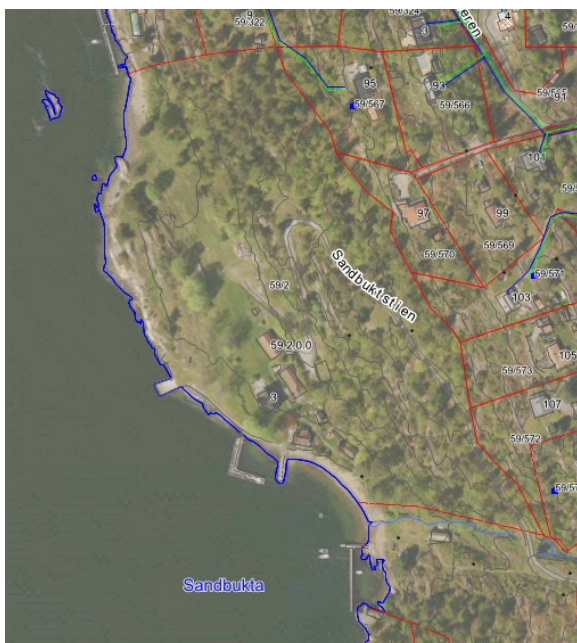
og er

gård, skog

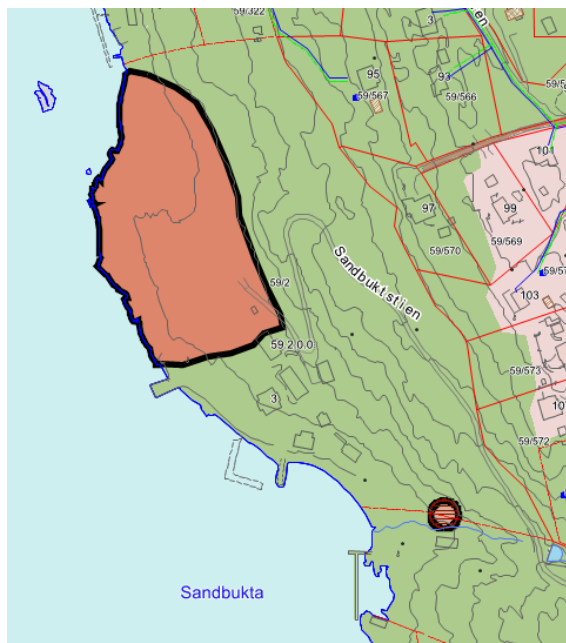
Med unntak av innmark rundt Søndre Hallangen gård og hageflekker rundt hyttene er området skogkledd. Strandlinjen ligger igjen som et ubebygd fellesområde, med noen mindre grassletter og velstrender, slik som like sør for Sandbukstien 3.

Nordre del av eiendommen 59/2 er tidligere dyrka mark, registrert som en svært viktig slåttemark av kalkslåttemarkutforming. Eiendommen får årlig statlig tilskudd til skjøtsel av slåttemarka. <http://faktaark.naturbase.no/naturtype?id=BN00050177>.

Det er også et hageanlegg på eiendommen, som omkranser bygningene på eiendommen. Dette området er regulert til bevaring av anlegg, mens resten av eiendommen er regulert til friluftsområde i reguleringsplan for Sandbukta.

Flyfoto fra 2017. Eiendomsgrenser er angitt med rød strek

Avgrensning av svært viktig slåttemark ID BN00050177

Grågås

Grågås er en stor andefugl med hel lengde opp mot 90 cm og vingespenn nær 180 cm. Voksne fugler veier normalt 2,3-3,5 kg. Grågåsa er i dag utbredt i Nord-Vest Europa. I Norge hekker flest grågås fra Sunnmøre til Nordland, men arten hekker også flere steder fra Rogaland til Østfold. Noe av bestanden på Østlandskysten stammer trolig fra utsettinger i indre Oslofjord på 1960-tallet. Hekkinger av grågås i Akershus har i hovedsak vært knyttet til saltvann, hvor grågåsa finner sine beste habitater. Etter å ha vært i dramatisk tilbakegang på 1800- og 1900-tallet som følge av overbeskatning ved reirplyndring og jakt, er grågåsbestanden er i dag i vekst.

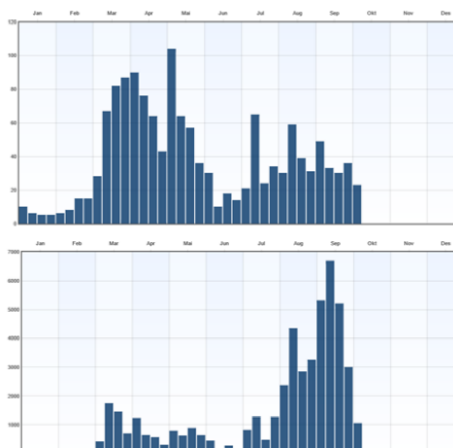
Overvåkningen i indre Oslofjord viste en bestand på hele 81 hekkende par i 2011. Det har vært noe færre par i årene etter, og hekkebestanden synes nå å være stabil på 70-75 hekkende par (NOF-OA, Forvaltnings-plan for gress i Oslo og Akershus 2012-2020).

Data fra perioden fra januar til oktober 2016 viser at det gjøres flest observasjoner av grågås i Oslofjorden i mars-mai, samt på høsten. Dette gjenspeiler trolig vår- og høsttrekket for grågås. Se figuren til høyre.

Grågås produserer store mengder ekskrementer. Tidligere henvendelser om skadegjørende grågås i Frogn har også kommet i april-mai.

I sommertellingene av gress fra 2015 (NOF OA) ble det totalt registrert 2 056 individer i Oslo og Akershus. Av disse ble 3 individer registrert i Frogn og 7 på Nesodden. Se tabell under.

Sommertellinger av gress i Oslo og Akershus (NOF OA)

Figur 5: Antall ukentlige observasjoner (topp første uka i mai: 110 obs.) av grågås (øverst) og antall individer fordelt på observasjonene (topp andre uka i september: ca. 7600 ind.) i perioden 01.01.2016–10.10.2016 for Akershus og Oslo fylke (Artsobservasjoner u.å. a).

Kommune	Totalsummer																Sum
	Grågås				Kanadagås				Hvitkinngås				Grågås X Kanadagås				
	Ad	Juv	Ub	Tot	Ad	Juv	Ub	Tot	Ad	Juv	Ub	Tot	Ad	Juv	Ub	Tot	
Frogn		3		3						2	8	10					13
Oslo	380	12	235	627	19		42	61	383	69	19	471	1			1	1160
Aurskog-Holand			91	91			21	21									112
Asker	152	17	149	318	7			7	143	47		190					515
Bærum, Oslo			57	57			7	7									64
Bærum	70	10	84	164					109	25	41	175					339
Ås	43			43					21	9		30					73
Vestby			291	291					15	10	24	49					340
Oppegård, Ås	3			3													3
Lørenskog					25	9		34									34
Hurdal							8	8									8
Nesodden	4	3		7			14	14	157	13		170					191
Nittedal, Rælingen, Skedsmo	40	7		47													47
Enebakk, Fet, Rælingen, Skedsmo			272	272				79	79								351
Lørenskog, Rælingen							8	8									8
Frogn, Ås	133			133	3			3									136
Sum	825	52	1179	2056	54	9	179	242	828	175	92	1095	1	0	0	1	3394

Om lovverket

Naturmangfoldlovens § 18 (tidligere viltlovens § 14) åpner muligheten for felling av viltarter som gjør skade, gjennom forskrift. Grågås omfattes av skadefellings-forskriften § II-B, der kommunen har myndighet til å gi tillatelse til skadefelling.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1997-09-01-1000?q=skadefelling>

Viltlovens har et generelt prinsipp om at viltartene i størst mulig utstrekning skal være fredet i yngletiden. Dersom andre løsninger kan redusere eller eliminere skadeproblemet skal det ikke gis tillatelse til skadefelling. Skadefelling skal ikke benyttes som bestandsregulerende tiltak. Kun individer som faktisk forårsaker skade kan felles.

Følgende kvalifiserte krav må være tilfredsstillt før eventuell felling iverksettes:

- skade skal ha skjedd (man kan ikke skadefelle forebyggende)
- Skaden skal ha et omfang som er av vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte, eller som vil få tilsvarende betydning dersom skaden fortsetter, ev. som kan medføre akutt fare for skade på viktige samfunnsinteresser
- Eier, bruker eller rettighetshaver skal i rimelig utstrekning ha forsøkt andre tiltak for å avverge eller begrense skade eller predasjon. Momenter for å vurdere hva som er rimelig utstrekning
- Kommunen skal gjøre en konkret vurdering av om grunnlag for tillatelse er til stede før det ev. gis tillatelse til felling. Ev. tillatelse skal angi antall individer som kan felles og frist for rapportering. Tillatelsen skal være steds- og tidsavgrenset.

Søknaden skal også vurderes i forhold til Naturmangfoldlovens §§ 8-12 før vedtak fattes. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>.

Fare for smitte, støy, lukt eller andre plager med negative følger for helse, kan også være relevante å vurdere. Dette gjøres normalt ikke ved behandling av skadefellings-søknader, da slike søknader i hovedsak omfatter situasjoner der gjess, duer el. forårsaker økonomisk tap på jordbruksproduksjon. Siden søker har henvist til egen helse og søknaden omfatter en fritidseiendom er saken oversendt kontoret for miljøretta helsevern for vurdering.

Myndighet til å vedtak skadefelling er delegert til Viltnemndas arbeidsutvalg og legges med dette fram for utvalget for avgjørelse.

Alternativer:

1. Som innstillingen;

Hanne og Morten Andresen gis ikke tillatelse til skadefelling av grågås på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2. Vedtaket fattes i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

2. Hanne og Morten Andresen gis tillatelse til skadefelling av inntil to grågjess på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2 i perioden 23.5.2018 – 10.6.2018. Tillatelsen gis i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Før felling gjennomføres skal skremming forsøkes både med skremmeskudd og bruk av hund. Felling kan tidligst gjennomføres to dager etter at skremmeskudd og skremming med hund er gjennomført og man har erfart at disse tiltakene ikke har hatt tilstrekkelig virkning.

Kort rapport om effekt av skremmeskudd/ bruk av hund, ev. antall felte fugl og opplevd effekt av skadefelling sendes kommunen innen 01.07.2018

3. Som alternativ 2, men med endring av antall fugl som tillates felt eller andre vilkår for tillatelsen. *Arbeidsutvalget angir og begrunner selv endringen.*

Vurdering:

Søknaden vurderes i første omgang opp mot krav som må være tilfredsstillt for at kommunen skal kunne vedta skadefelling av grågås, som omtalt tidligere i saken her.

Har skaden skjedd?

Ja, søker opplyser at støyutfordringene har pågått siden februar. De er plaget med støy hele døgnet. «Grågåsa skriker lenge og høyt når den lander, når den tar av, og ikke minst når de sloss/forsvarer sitt territorium ovenfor andre grågås. Vi kan ha 20-30 stk på samme tid, og støynivået meget høyt og ubehagelig». Dette påvirker nattesøvn og livskvalitet.

Søker opplyser å ha store sanitærproblemer. «Avføring ligger på alt av gress, heller, trapper, hele hagen, og helt inntil hus». Dette gir utfordringer for ferdsel og bruk av eiendommen og utsetter eiere og besøkende for smitte.

Søker opplyser at det er «skader på/i hage, planter, gress og frøkultur». På oppfordring er det sendt inn ytterligere dokumentasjon «Grågåsa graver med nebbet ned i plenen/gresset, og etterlater seg mange og store hull». Se fotos.

Kommunen har ikke foretatt befarings av eiendommen.

Har skaden vesentlig økonomisk betydning?

Det er ikke opplyst om jordbruksproduksjon på eiendommen. Slåttemarka nord for

bebyggelsen holdes i hevd (statlige tilskudd), men det er ikke oppgitt at gras benyttes til fôr el. Søker opplyser skader på grasplen. Omfang er ikke dokumentert. Skade på en privat grasplen kan uansett ikke vurderes å ha stor økonomisk betydning.

Bruksverdien av fritidseiendommen kan imidlertid vurderes å være redusert pga. tilgrising og støy.

I mars-mai består bestanden i Oslofjorden av både hekkefugl og trekkfugl. Trekkfuglene drar videre og antall grågås er vesentlig lavere i juni-juli enn om våren, og plagene for grunneierne vil trolig bli vesentlig redusert. Dette sammenfaller med den perioden man kan anse at hage og grasområder på en fritidseiendom har størst bruksverdi. Tapte bruksverdi vurderes ikke å ha vesentlig økonomisk betydning.

Kan situasjonen medføre akutt fare for skade på viktige samfunnsinteresser?

Situasjonen på én fritidseiendom kan ikke vurderes å inneha viktige samfunnsinteresser. Det er ikke kjent at situasjonen på eiendommen påvirker drikkevann, badestrand eller andre samfunnsinteresser.

Store deler av eiendommen er utmark, regulert til friluftslivsformål. Vi er ikke kjent med at området nord for bebyggelsen er særlig brukt av allmenheten til opphold og lek el. Det finnes imidlertid flere velstrender med tilhørende oppholdsareal med gras både nord og sør for eiendommen som har større bruksverdi for allmenheten. Det vil være uheldig om skremmetiltak el. bidrar til økt opphold av fugl på disse arealene.

Er det gjennomført tiltak for å avverge eller begrense skaden i rimelig utstrekning?

Søkerne opplyser i søknaden at de «har forsøkt mange tiltak for skremming, som å lage støy, luftkompressor horn etc, men de er tilbake etter noen minutter. Grågåsa kommer flyvende, så utgjerdning hjelper ikke». I e-post 23.4.2018 opplyser de at tiltakene ikke har effekt, til tross for at «skremmetiltakene utføres hver dag, fra vi står opp, til vi legger oss».

Kommunen har tidligere fått henvendelser om grågås som medfører skade, både på Søndre Hallangen gård og Heer. Det ble gitt tillatelse til skadefelling av inntil seks grågjess både i 2014 og 2015 for å hindre tilgrising av eng med produksjon av dyrefôr på Hallangen. Det ble felt ei gås hvert år, med den effekt at fuglene forlot enga og dro til alternative beiteområder. Det var ikke behov for gjentak. Rådmannen har etter dette gitt råd om skremmeskudd i stedet for felling, som synes å ha hatt samme effekt.

Det er ikke opplyst at skremmeskudd er forsøkt i Sandbukstien. Det er uvisst hvilken effekt dette ville hatt på fuglene, i og med at preferert habitat synes å være (kortklipte) grassletter ved saltvann. Det er heller ikke opplyst at det er forsøkt hund, fugleskremsel eller andre tiltak som opplyses om i forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus 2012-2020 eller forslag til forvaltningsplan for gjess i Frogn fra 2016/2017. Her er både ulike skremmetiltak omtalt, samt fysiske hindre.

Mulige fysiske hindre for gjess kan være innflygningshinder, leplanting, gjerder eller hinder i form av vegetasjon ned mot vannkant og/ eller innmark. Utgjerding vurderes som særlig effektivt om sommeren, i perioden da gjessene myter og ikke er flyvedyktige. Dette er sammenfallende med perioden da bruksverdien av tun og hage på fritidseiendommer ansees å være størst. Grågås kommer i større grad gående fra sjøen, så utgjerding vil trolig ha større effekt på denne arten enn på for eksempel hvitkinngås som i større grad kommer flyvende inn.

Kan situasjonen medføre fare for liv og helse dersom den vedvarer?

Søker opplyser at støy gir dårlig nattesøvn og påvirker livskvalitet negativt. De er også bekymret for smittefare, særlig for barn som leker på bakken i området.

Helseeffekter og gjess ble viet særlig oppmerksomhet i arbeidet med forvaltningsplan for gjess i Frogn, se kap. 6 i utkastet, samt kap. 4.2. i forvaltningsplan for Oslo og Akershus.

Ekskrementer fra gjess kan inneholde for eksempel *Campylobacter Jejuni* og være en smittekilde overfor mennesker. *Campylobacter* kan gi feber, magesmerte og blodig diaré. Sannsynligheten for smitte fra gjess er imidlertid vurdert som svært liten.

Ved fjerning av ekskrementer for å bedre mulighet for ferdsel og annen bruk av hagen, samt normal håndhygiene mv. er risiko for smitte svært liten. Man bør uansett søke å unngå direkte fysisk kontakt med avføringen.

Ferske ekskrementer er vanskelige å håndtere. Når ekskrementene har tørket er det forholdsvis enkelt å fjerne disse med rake og hansker.

Dersom ekskrementene ikke fjernes kan det gi mulighet for forhøyet bakteriekonsentrasjon i vannet utenfor området etter regnskyll. Dette er påvist. For å være sikker på å unngå smitte bør man unngå bading like etter regnskyll, særlig dersom det ligger mye ekskrementer nær sjøen.

Dersom eiendommen har vannforsyning gjennom egen brønn bør denne sikres slik at ev. forurenset overflatevann ikke trenger inn i brønnen. Vi oppfordrer til jevnlig sjekk av vannkvalitet. Kommunen er behjelpelig med innsending av vannprøve for analyse.

Søkerne opplyser at livskvaliteten blir nedsatt på grunn av bråk fra gjess, som vedvarer hele døgnet. Det vil også være støy fra måker og annen fugl i et slikt sjønært område slik at denne typen støy må påregnes.

Som nevnt vil antall fugl reduseres fram mot sommeren, når det bare er hekkefugl igjen. Dette vurderes som gunstig, siden det sammenfaller med sommertemperaturer og ev. større behov for lufting med åpne vinduer nattestid i gamle hus som ikke har annen ventilasjon.

Konklusjon

Vurdering av krav for at kommunen skal kunne vedta skadefelling kan kort oppsummeres:

Har skade skjedd?	Ja
Har skaden vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte, ev kan skaden får vesentlig økonomisk betydning dersom den fortsetter	Nei
Kan situasjonen medføre akutt fare for skade på viktige samfunnsinteresser	Nei
Har eier, bruker eller rettighetshaver i rimelig utstrekning forsøkt andre tiltak for å avverge eller begrense skade eller predasjon?	Delvis
Kan situasjonen medføre fare for liv og helse dersom den vedvarer?	Lite sannsynlig

Rådmannen vurderer at kommunen i utgangspunktet ikke har adgang til å vedta skadefelling, i og med at skadene ikke er vurdert å ha vesentlig økonomiske konsekvenser.

Dersom utvalget vurderer at redusert bruksverdi av fritidseiendommen har slik konsekvens kan skadefelling likevel vurderes. Dette er oppstilt som et alternativ innstilling til saken. Rådmannen anbefaler at søker i så fall pålegges å gjennomføre flere skremmetiltak før skadefelling gjennomføres, forslagsvis med skremmeskudd og hund. Det må gå noe tid fra skremmetiltakene gjennomføres til ev.skadefelling slik at effekten kan vurderes.

Skadefellingstillatelsen begrenses til to fugl må gjennomføres i løpet av to uker. Rapport både fra skremmetiltak og ev. skadefelling må sendes kommunen innen fastsatt frist, slik lovgiver anbefaler.

Ev. gjennomføring av skadefelling

Vilkår om at avliving skal sikkerhetsmessig og humant forsvarlig innebærer at avkommet av dyrevernmessige hensyn også avlives, dersom mordyr avlives i yngletid. Felling av hekkefugl bør unngås, siden eggene vil være klekt i mai/juni. Ev. må kyllinger også avlives.

Fellingstillatelsen utstedes til søkerne, som er ansvarlig for at felling gjennomføres i tråd med forskriften og eventuelle vilkår satt av forvaltningsmyndigheten. Søker skal selv bærer eventuelle kostnader med felling og eventuell ivaretagelse av felt vilt.

Forskrift om våpen og ammunisjon mv., jf. bl.a. våpenforskriften § 4.10. skal overholdes ved gjennomføring av skadefelling. Det er imidlertid ikke nødvendig å løse jegeravgift for å delta i en skadefelling. Se ellers veileder til skadefellingsforskriften om hvordan skadefelling skal gjennomføres mht. våpenbruk mv.

Klageadgang

Vedtaket etter skadefellingsforskriften § ii-b er et enkeltvedtak som kan påklages i samsvar med reglene i forvaltningsloven. Når vedtaket sendes til søkerne vil de bli opplyst om klageadgangen. Dersom kommunen ikke tar klagen til følge blir den sendt til fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Miljømessige konsekvenser:

I forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus 2012 – 2020 framsetter følgende Overordnede forvaltningsmål for gjess i Oslo og Akershus basert på en balansert vurdering av hensyn til gjess, friluftsverdier mv.

- Grågås og hvitkinngås, som er naturlig hjemmehørende arter i Norge, skal sikres levedyktige bestander i Oslo og Akershus uten at dette går på bekostning av øvrig biologisk mangfold i fylkene.
- Bestanden av kanadagås i Oslo og Akershus skal forvaltes med tanke på bestandsreduksjon. I friluftsområder som kommunene prioriterer skal det ikke være kanadagås som skaper problemer.
- Forvaltningen av gjess i Oslo og Akershus skal ha fokus på å forebygge sanitære problemer og beiteskader. Dette ønskes oppnådd gjennom en forvaltning der det differensieres mellom områder som forbeholdes gjess og områder som forbeholdes landbruks- og friluftsjakter.

Forebyggende tiltak er i hovedsak ordinær jakt og eggpunktering. Det er ikke åpnet for eggpunktering i Frogn, siden det ikke er vedtatt noen lokal forvaltningsplan. Dette vil trolig heller ikke påvirke situasjonen i Sandbukstien side utfordringene i hovedsak ansees å være knyttet til trekkfugl, og at utfordringene uansett vil reduseres inn mot sommeren.

I saker som omfatter eller berører biologisk mangfold skal kommunen foreta vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12 før det fattes vedtak.

Det foretas jevnlig tellinger av både hekkefugl og trekkfugl av grågås i Oslofjorden. Bestanden er økende til stabil. Rådmannen vurderer at kunnskapsgrunnlaget for vurdering av saken i utgangspunktet er tilstrekkelig, jf nml §8.

Det kan imidlertid være vanskelig å vurdere konsekvenser for bestand av trekkende arter, når man ikke vet om fuglene som volder skade er på trekk og kun bruker området som rasteplass eller som hekkeområde. Dersom man skadefeller trekkfugl bør konsekvensene vurderes i forhold til hekkebestand dit fuglen skal eller der den kommer fra.

Grågåsa legger egg i mars-april og ruger i 27-28 dager. Dvs. at eggene klekkes i april-mai. Skadefelling av hekkefugl får konsekvenser for egg og unger, som da i hht. Forskriften samtidig bør avlives. For trekkende arter bør innsatsen generelt konsentreres om forebyggende tiltak eller ordinære bestandsregulerende tiltak slik som eggpunktering og ordinær jakt.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen for kommunen.

Situasjonen er ikke vurdert å ha vesentlige økonomiske konsekvenser for grunneier. Se over.

Grunneierne må selv bekoste opprydding og ev. nye skremmetiltak eller andre avbøtende. Dersom det gis tillatelse til skadefelling må grunneierne også bekoste dette.

Medbestemmelse:

-

Konklusjon:

Rådmannen er tvilsom til at omfanget faller inn under skadefellingsforskriftens vilkår, men anbefaler likevel at det gis tillatelse til skadefelling for inntil tre grågjess på eiendommen for å høste erfaring.

Rådmannen i Frogn 03.05.2018

Harald K. Hermansen

Øvrige dokumenter på saken:

Tidligere søknader og tillatelser om skadefelling

Forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus 2012 – 2020

http://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMOA/Milj%c3%b8%20og%20klima/Rapporter/Forvaltningsplan_gjess_ferdig.pdf

- se særskilt om grågås s 6

Forslag til forvaltningsplan for gjess i Frogn kommune

<https://www.frogn.kommune.no/aktuelt/forvaltningsplan-for-gjess/>

Skadefellingsforskriften

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1997-09-01-1000?q=skadefelling>

Skadefelling på grågås - behandling av søknad

Saksbehandler: Eli Moe

Saksnr.: 14/02046-22

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Viltneemndas arbeidsutvalg 2015 - 2019

22.05.2018

Rådmannens innstilling:

Hanne og Morten Andresen gis ikke tillatelse til skadefelling av grågås på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2. Vedtaket fattes i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Vedlegg:

Sak 14_02046

Søknad

Bilder dokumentasjon gås

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Eierne av Sandbukstien 3 på Hallangen har søkt om skadefelling av grågås. Gjessene skiter over hele eiendommen og lager mye bråk. Skremmetiltak er forsøkt. Økonomisk tap er ikke dokumentert. Rådmannen mener derfor det ikke er grunnlag for å åpne for skadefelling, og gir råd om avbøtende tiltak. Antall fugl vil uansett reduseres fram mot sommeren, ettersom trekkfugl drar videre.

Bakgrunn for saken:

Kommunen mottok søknad om skadefelling på grågås utenom jakttid på eiendommen 59/2 i Nordre Frogn fra Hanne og Morten Andresen, 11.04.2018.

Søkerne opplyser å ha store sanitærproblemer med grågås på sin eiendom i Sandbukstien 2. «Avføring ligger på alt av gress, heller, trapper, hele hagen, og helt inntil hus. Vi har skader på/i hage, planter, gress og frøkultur». Søkerne opplyser videre at de «har forsøkt mange tiltak for skremming, som å lage støy, luftkompressor horn etc, men de er tilbake etter noen minutter. Grågåsa kommer flyvende, så utgjerdning hjelper ikke». Søkerne påpeker at de er plaget med støy hele døgnet og at støyen påvirker nattesøvn og livskvalitet.

Administrasjonen ba i e-post 19.4.2018 om noe mer konkret beskrivelse av omtalte sanitærproblem og "skader på hage, planter, gress og frøkultur" (beskrivelse av omfang, gjerne med fotos, vurdering av økonomisk skadeomfang), og hvordan skremmetiltak er gjennomført (hvilke tiltak, tidspunkt, omfang, varighet, effektvurdering). Søker ble samtidig opplyst om aktuelle tiltak å forsøke.

Søkerne oversendte utfyllende opplysninger i e-post 23.4.2018:

- Skader: avføring, fersk eller gammel, blir liggende på plen, gress, heller etc, den «trekker» seg ikke ned. Dette går vi og trækker på/i. Grågåsa graver med nebbet ned i plenen/gresset, og etterlater seg mange og store hull.
- Sanitært: Bakterier i avføring inneholder smitte, som kan gi sykdom til oss og barnebarn.
- Støy: Grågåsa skriker lenge og høyt når den lander, når den tar av, og ikke minst når de sloss/forsvarer sitt territorium ovenfor andre grågås. Vi kan ha 20-30 stk på samme tid, og støynivået meget høyt og ubehagelig. Ofte er de rett utenfor vårt soverom, og vi har vinduet åpent, og søvnen vår er selvfølgelig dårlig, og helsemessig reduserer dette vår livskvalitet. Mangel på søvn takket være grågåsa, hver natt, siden februar måned.
- Skremmetiltak: I e-post til deg 11 april, er dette godt beskrevet, og dette har ingen effekt. De er tilbake så fort vi snur ryggen til. Skremmetiltakene utføres hver dag, fra vi står opp, til vi legger oss.

Vedlagt søknaden fulgte nærbilder av ekskrementer og skader på plen. Se også under. Søker peker på at situasjonen utgjør et stort og akutt problem og ber om rask behandling av saken, samt at kommunelegen blir involvert.

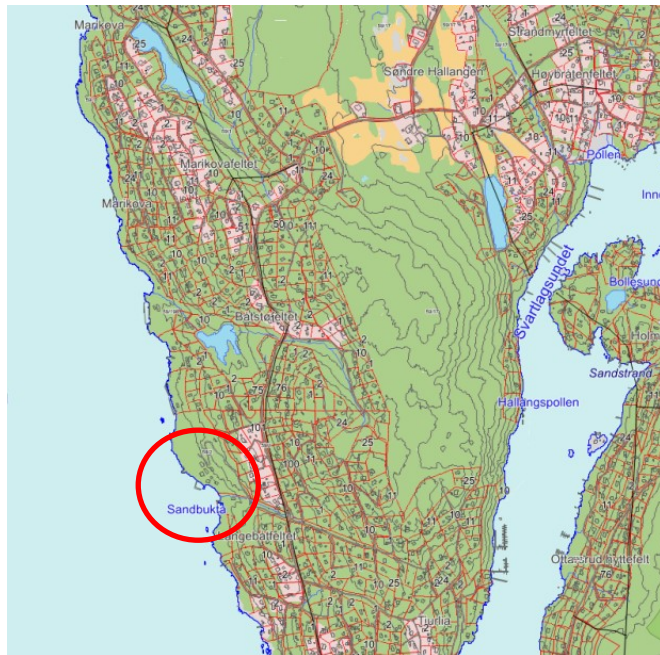
Sandbukstien 3

Sandbukstien 3 ligger ned mot Oslofjorden på vestsiden av Hallangen-halvøya.

Eiendommen var tidligere feriested for Frogner menighet, og er i dag en privat eid fritidseiendom.

Størsteparten av halvøya er bebygd med mindre fritidseiendommer, og med et gårdsbruk, Søndre Hallangen gård, og noe privat og kommunalt eid skog innenfor.

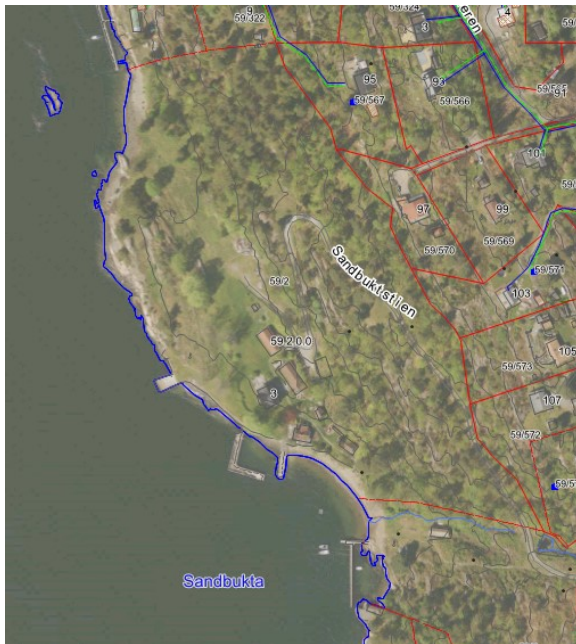
Se kart.

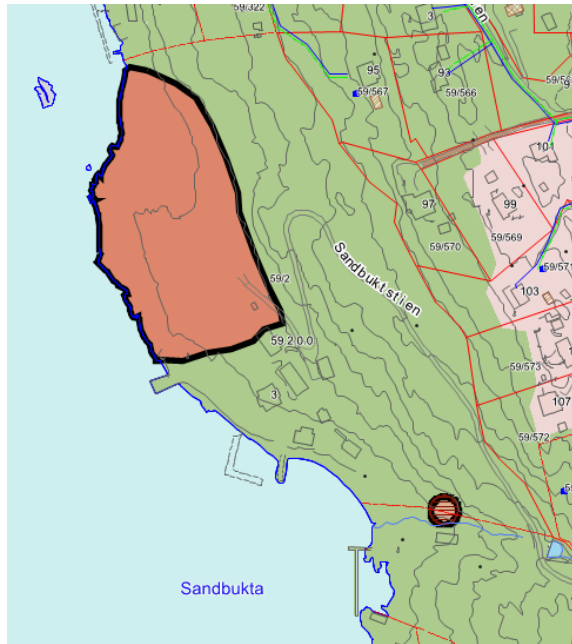
Med unntak av innmark rundt Søndre Hallangen gård og hageflekker rundt hyttene er området skogkledd. Strandlinjen ligger igjen som et ubebygget fellesområde, med noen mindre grassletter og velstrender, slik som like sør for Sandbukstien 3.

Nordre del av eiendommen 59/2 er tidligere dyrka mark, registrert som en svært viktig slåttemark av kalkslåttemarkutforming. Eiendommen får årlig statlig tilskudd til skjøtsel av slåttemarka. <http://faktaark.naturbase.no/naturtype?id=BN00050177>.

Det er også et hageanlegg på eiendommen, som omkranser bygningene på eiendommen. Dette området er regulert til bevaring av anlegg, mens resten av eiendommen er regulert til friluftsområde i reguleringsplan for Sandbukta.

Flyfoto fra 2017. Eiendomsgrenser er angitt med rød strek

Avgrensing av svært viktig slåttemark ID BN00050177

Grågås

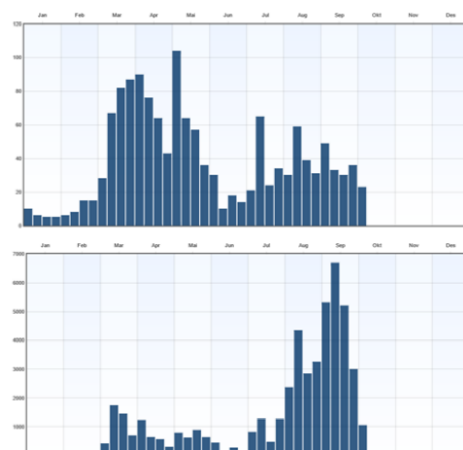
Grågås er en stor andefugl med hel lengde opp mot 90 cm og vingespenn nær 180 cm. Voksne fugler veier normalt 2,3-3,5 kg. Grågåsa er i dag utbredt i Nord-Vest Europa. I Norge hekker flest grågås fra Sunnmøre til Nordland, men arten hekker også flere steder fra Rogaland til Østfold. Noe av bestanden på Østlandskysten stammer trolig fra utsettinger i indre Oslofjord på 1960-tallet. Hekkinger av grågås i Akershus har i hovedsak vært knyttet til saltvann, hvor grågåsa finner sine beste habitater. Etter å ha vært i dramatisk tilbakegang på 1800- og 1900-tallet som følge av overbeskatning ved reirplyndring og jakt, er grågåsbestanden er i dag i vekst.

Overvåkningen i indre Oslofjord viste en bestand på hele 81 hekkende par i 2011. Det har vært noe færre par i årene etter, og hekkebestanden synes nå å være stabil på 70-75 hekkende par (NOF-OA, Forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus 2012-2020).

Data fra perioden fra januar til oktober 2016 viser at det gjøres flest observasjoner av grågås i Oslofjorden i mars-mai, samt på høsten. Dette gjenspeiler trolig vår- og høsttrekket for grågås. Se figuren til høyre.

Grågås produserer store mengder ekskrementer. Tidligere henvendelser om skadegjørende grågås i Frogn har også kommet i april-mai.

I sommertellingene av gjess fra 2015 (NOF OA) ble det totalt registrert 2 056 individer i Oslo og Akershus. Av disse ble 3 individer registrert i Frogn og 7 på Nesodden. Se tabell under.

Figur 5: Antall ukentlige observasjoner (topp første uka i mai: 110 obs.) av grågås (overst) og antall individer fordelt på observasjonene (topp andre uka i september: ca. 7600 ind.) i perioden 01.01.2016–10.10.2016 for Akershus og Oslo fylke (Artsobservasjoner u.å. a).

Sommertellinger av gjess i Oslo og Akershus (NOF OA)

Kommune	Grågås				Totalsummer				Hvitkinngås				Grågås X Kanadagås				Sum	
	Ad	Juv	Ub	Tot	Ad	Juv	Ub	Tot	Ad	Juv	Ub	Tot	Ad	Juv	Ub	Tot		
Frogn		3		3				-									-	13
Oslo	380	12	235	627	19		42	61	383	69	19	471	1				1	1160
Aurskog-Holand			91	91			21	21										112
Asker	152	17	149	318	7		7	7	143	47		190						515
Bærum, Oslo			57	57			7	7										64
Bærum	70	10	84	164					109	25	41	175						339
Ås	43			43						21	9	30						73
Vestby			291	291						15	10	24						340
Opppegård, Ås	3			3														3
Lørenskog					25	9		34										34
Hurdal							8	8										8
Nesodden	4	3		7			14	14	157	13		170						191
Nittedal, Rælingen, Skedsmo	40	7		47														47
Enebakk, Fet, Rælingen, Skedsmo			272	272			79	79										351
Lørenskog, Rælingen							8	8										8
Frogn, Ås	133			133	3			3										136
Sum	825	52	1179	2056	54	9	179	242	828	175	92	1095	1	0	0	1		3394

Om lovverket

Naturmangfoldlovens § 18 (tidligere viltlovens § 14) åpner muligheten for felling av viltarter som gjør skade, gjennom forskrift. Grågås omfattes av skadefellingsforskriften § II-B, der kommunen har myndighet til å gi tillatelse til skadefelling. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1997-09-01-1000?q=skadefelling>

Viltlovens har et generelt prinsipp om at viltartene i størst mulig utstrekning skal være fredet i yngletiden. Dersom andre løsninger kan redusere eller eliminere skadeproblemet skal det ikke gis tillatelse til skadefelling. Skadefelling skal ikke benyttes som bestandsregulerende tiltak. Kun individer som faktisk forårsaker skade kan felles.

Følgende kvalifiserte krav må være tilfredsstillt før eventuell felling iverksettes:

- skade skal ha skjedd (man kan ikke skadefelle forebyggende)
- Skaden skal ha et omfang som er av vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte, eller som vil få tilsvarende betydning dersom skaden fortsetter, ev. som kan medføre akutt fare for skade på viktige samfunnsinteresser
- Eier, bruker eller rettighetshaver skal i rimelig utstrekning ha forsøkt andre tiltak for å avverge eller begrense skade eller predasjon. Momenter for å vurdere hva som er rimelig utstrekning
- Kommunen skal gjøre en konkret vurdering av om grunnlag for tillatelse er til stede før det ev. gis tillatelse til felling. Ev. tillatelse skal angi antall individer som kan felles og frist for rapportering. Tillatelsen skal være steds- og tidsavgrenset.

Søknaden skal også vurderes i forhold til Naturmangfoldlovens §§ 8-12 før vedtak fattes. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>.

Fare for smitte, støy, lukt eller andre plager med negative følger for helse, kan også være relevante å vurdere. Dette gjøres normalt ikke ved behandling av skadefellings-søknader, da slike søknader i hovedsak omfatter situasjoner der gjess, duer el. forårsaker økonomisk tap på jordbruksproduksjon. Siden søker har henvist til egen helse og søknaden omfatter en fritidseiendom er saken oversendt kontoret for miljøretta helsevern for vurdering.

Myndighet til å vedtak skadefelling er delegert til Viltnemndas arbeidsutvalg og legges med dette fram for utvalget for avgjørelse.

Alternativer:

1. Som innstillingen;
Hanne og Morten Andresen gis ikke tillatelse til skadefelling av grågås på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2. Vedtaket fattes i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.
2. Hanne og Morten Andresen gis tillatelse til skadefelling av inntil to grågjess på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2 i perioden 23.5.2018 – 10.6.2018. Tillatelsen gis i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Før felling gjennomføres skal skremming forsøkes både med skremmeskudd og bruk av hund. Felling kan tidligst gjennomføres to dager etter at skremmeskudd og skremming med hund er gjennomført og man har erfart at disse tiltakene ikke har hatt tilstrekkelig virkning.

Kort rapport om effekt av skremmeskudd/ bruk av hund, ev. antall felte fugl og opplevd effekt av skadefellingen sendes kommunen innen 01.07.2018

3. Som alternativ 2, men med endring av antall fugl som tillates felt eller andre vilkår for tillatelsen. *Arbeidsutvalget angir og begrunner selv endringen.*

Vurdering:

Søknaden vurderes i første omgang opp mot krav som må være tilfredsstillt for at kommunen skal kunne vedta skadefelling av grågås, som omtalt tidligere i saken her.

Har skaden skjedd?

Ja, søker opplyser at støyutfordringene har pågått siden februar. De er plaget med støy hele døgnet. «Grågåsa skriker lenge og høyt når den lander, når den tar av, og ikke minst når de sloss/forsvarer sitt territorium ovenfor andre grågås. Vi kan ha 20-30 stk på samme tid, og støynivået meget høyt og ubehagelig». Dette påvirker nattesøvn og livskvalitet.

Søker opplyser å ha store sanitærproblemer. «Avføring ligger på alt av gress, heller, trapper, hele hagen, og helt inntil hus». Dette gir utfordringer for ferdsel og bruk av eiendommen og utsetter eiere og besøkende for smitte.

Søker opplyser at det er «skader på/i hage, planter, gress og frøkultur». På oppfordring er det sendt inn ytterligere dokumentasjon «Grågåsa graver med nebbet ned i plenen/gresset, og etterlater seg mange og store hull». Se fotos.

Kommunen har ikke foretatt befarings av eiendommen.

Har skaden vesentlig økonomisk betydning?

Det er ikke opplyst om jordbruksproduksjon på eiendommen. Slåttemarka nord for

bebyggelsen holdes i hevd (statlige tilskudd), men det er ikke oppgitt at gras benyttes til fôr el. Søker opplyser skader på grasplen. Omfang er ikke dokumentert. Skade på en privat grasplen kan uansett ikke vurderes å ha stor økonomisk betydning.

Bruksverdien av fritidseiendommen kan imidlertid vurderes å være redusert pga. tilgrising og støy.

I mars-mai består bestanden i Oslofjorden av både hekkefugl og trekkfugl. Trekkfuglene drar videre og antall grågås er vesentlig lavere i juni-juli enn om våren, og plagene for grunneierne vil trolig bli vesentlig redusert. Dette sammenfaller med den perioden man kan anse at hage og grasområder på en fritidseiendom har størst bruksverdi. Tapt bruksverdi vurderes ikke å ha vesentlig økonomisk betydning.

Kan situasjonen medføre akutt fare for skade på viktige samfunnsinteresser?

Situasjonen på én fritidseiendom kan ikke vurderes å inneha viktige samfunnsinteresser. Det er ikke kjent at situasjonen på eiendommen påvirker drikkevann, badestrand eller andre samfunnsinteresser.

Store deler av eiendommen er utmark, regulert til friluftslivsformål. Vi er ikke kjent med at området nord for bebyggelsen er særlig brukt av allmenheten til opphold og lek el. Det finnes imidlertid flere velstrender med tilhørende oppholdsareal med gras både nord og sør for eiendommen som har større bruksverdi for allmenheten. Det vil være uheldig om skremmetiltak el. bidrar til økt opphold av fugl på disse arealene.

Er det gjennomført tiltak for å avverge eller begrense skaden i rimelig utstrekning?

Søkerne opplyser i søknaden at de «har forsøkt mange tiltak for skremming, som å lage støy, luftkompressor horn etc, men de er tilbake etter noen minutter. Grågåsa kommer flyvende, så utgjerdning hjelper ikke». I e-post 23.4.2018 opplyser de at tiltakene ikke har effekt, til tross for at «skremmetiltakene utføres hver dag, fra vi står opp, til vi legger oss».

Kommunen har tidligere fått henvendelser om grågås som medfører skade, både på Søndre Hallangen gård og Heer. Det ble gitt tillatelse til skadefelling av inntil seks grågjess både i 2014 og 2015 for å hindre tilgrising av eng med produksjon av dyrefôr på Hallangen. Det ble felt ei gås hvert år, med den effekt at fuglene forlot enga og dro til alternative beiteområder. Det var ikke behov for gjentak. Rådmannen har etter dette gitt råd om skremmeskudd i stedet for felling, som synes å ha hatt samme effekt.

Det er ikke opplyst at skremmeskudd er forsøkt i Sandbukstien. Det er uvisst hvilken effekt dette ville hatt på fuglene, i og med at preferert habitat synes å være (kortklipte) grassletter ved saltvann. Det er heller ikke opplyst at det er forsøkt hund, fugleskremsel eller andre tiltak som opplyses om i forvaltningsplan for gjess i Oslo og

Akershus 2012-2020 eller forslag til forvaltningsplan for gjess i Frogn fra 2016/2017. Her er både ulike skremmetiltak omtalt, samt fysiske hindre.

Mulige fysiske hindre for gjess kan være innflygningshinder, leplanting, gjerder eller hinder i form av vegetasjon ned mot vannkant og/ eller innmark. Utgjerdning vurderes som særlig effektivt om sommeren, i perioden da gjessene myter og ikke er flyvedyktige. Dette er sammenfallende med perioden da bruksverdien av tun og hage på fritidseiendommer ansees å være størst. Grågås kommer i større grad gående fra sjøen, så utgjerdning vil trolig ha større effekt på denne arten enn på for eksempel hvitkinngås som i større grad kommer flyvende inn.

Kan situasjonen medføre fare for liv og helse dersom den vedvarer?

Søker opplyser at støy gir dårlig nattesøvn og påvirker livskvalitet negativt. De er også bekymret for smittefare, særlig for barn som leker på bakken i området.

Helseeffekter og gjess ble viet særlig oppmerksomhet i arbeidet med forvaltningsplan for gjess i Frogn, se kap. 6 i utkastet, samt kap. 4.2. i forvaltningsplan for Oslo og Akershus.

Ekskrementer fra gjess kan inneholde for eksempel *Campylobacter Jejuni* og være en smittekilde overfor mennesker. *Campylobacter* kan gi feber, magesmerte og blodig diaré. Sannsynligheten for smitte fra gjess er imidlertid vurdert som svært liten.

Ved fjerning av ekskrementer for å bedre mulighet for ferdsel og annen bruk av hagen, samt normal håndhygiene mv. er risiko for smitte svært liten. Man bør uansett søke å unngå direkte fysisk kontakt med avføringen.

Ferske ekskrementer er vanskelige å håndtere. Når ekskrementene har tørket er det forholdsvis enkelt å fjerne disse med rake og hansker.

Dersom ekskrementene ikke fjernes kan det gi mulighet for forhøyet bakteriekonsentrasjon i vannet utenfor området etter regnskyll. Dette er påvist. For å være sikker på å unngå smitte bør man unngå bading like etter regnskyll, særlig dersom det ligger mye ekskrementer nær sjøen.

Dersom eiendommen har vannforsyning gjennom egen brønn bør denne sikres slik at ev. forurenset overflatevann ikke trenger inn i brønnen. Vi oppfordrer til jevnlig sjekk av vannkvalitet. Kommunen er behjelpelig med innsending av vannprøve for analyse.

Søkerne opplyser at livskvaliteten blir nedsatt på grunn av bråk fra gjess, som vedvarer hele døgnet. Det vil også være støy fra måker og annen fugl i et slikt sjønært område slik at denne typen støy må påregnes.

Som nevnt vil antall fugl reduseres fram mot sommeren, når det bare er hekkefugl igjen. Dette vurderes som gunstig, siden det sammenfaller med sommertemperaturer

og ev. større behov for lufting med åpne vinduer nattetid i gamle hus som ikke har annen ventilasjon.

Konklusjon

Vurdering av krav for at kommunen skal kunne vedta skadefelling kan kort oppsummeres:

Har skade skjedd?	Ja
Har skaden vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte, ev kan skaden får vesentlig økonomisk betydning dersom den fortsetter	Nei
Kan situasjonen medføre akutt fare for skade på viktige samfunnsinteresser	Nei
Har eier, bruker eller rettighetshaver i rimelig utstrekning forsøkt andre tiltak for å avverge eller begrense skade eller predasjon?	Delvis
Kan situasjonen medføre fare for liv og helse dersom den vedvarer?	Lite sannsynlig

Rådmannen vurderer at kommunen i utgangspunktet ikke har adgang til å vedta skadefelling, i og med at skadene ikke er vurdert å ha vesentlig økonomiske konsekvenser.

Dersom utvalget vurderer at redusert bruksverdi av fritidseiendommen har slik konsekvens kan skadefelling likevel vurderes. Dette er oppstilt som et alternativ innstilling til saken. Rådmannen anbefaler at søker i så fall pålegges å gjennomføre flere skremmetiltak før skadefelling gjennomføres, forslagsvis med skremmeskudd og hund. Det må gå noe tid fra skremmetiltakene gjennomføres til ev.skadefelling slik at effekten kan vurderes.

Skadefellingstillatelsen begrenses til to fugl må gjennomføres i løpet av to uker. Rapport både fra skremmetiltak og ev. skadefelling må sendes kommunen innen fastsatt frist, slik lovgiver anbefaler.

Ev. gjennomføring av skadefelling

Vilkår om at avliving skal sikkerhetsmessig og humanitært forsvarlig innebærer at avkommet av dyrevernmessige hensyn også avlives, dersom mordyr avlives i yngletid. Felling av hekkefugl bør unngås, siden eggene vil være klekt i mai/juni. Ev. må kyllinger også avlives.

Fellingstillatelsen utstedes til søkerne, som er ansvarlig for at felling gjennomføres i tråd med forskriften og eventuelle vilkår satt av forvaltningsmyndigheten. Søker skal selv bærer eventuelle kostnader med felling og eventuell ivaretagelse av felt vilt.

Forskrift om våpen og ammunisjon mv., jf. bl.a. våpenforskriften § 4.10. skal overholdes ved gjennomføring av skadefelling. Det er imidlertid ikke nødvendig å løse jegeravgift for å delta i en skadefelling. Se ellers veileder til skadefellingsforskriften om hvordan skadefelling skal gjennomføres mht. våpenbruk mv.

Klageadgang

Vedtaket etter skadefellingsforskriften § ii-b er et enkeltvedtak som kan påklages i samsvar med reglene i forvaltningsloven. Når vedtaket sendes til søkerne vil de bli opplyst om klageadgangen. Dersom kommunen ikke tar klagen til følge blir den sendt til fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Miljømessige konsekvenser:

I forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus 2012 – 2020 framsetter følgende Overordnede forvaltningsmål for gjess i Oslo og Akershus basert på en balansert vurdering av hensyn til gjess, friluftsverdier mv.

- Grågås og hvitkinngås, som er naturlig hjemmehørende arter i Norge, skal sikres levedyktige bestander i Oslo og Akershus uten at dette går på bekostning av øvrig biologisk mangfold i fylkene.
- Bestanden av kanadagås i Oslo og Akershus skal forvaltes med tanke på bestandsreduksjon. I friluftsområder som kommunene prioriterer skal det ikke være kanadagås som skaper problemer.
- Forvaltningen av gjess i Oslo og Akershus skal ha fokus på å forebygge sanitære problemer og beiteskader. Dette ønskes oppnådd gjennom en forvaltning der det differensieres mellom områder som forbeholdes gjess og områder som forbeholdes landbruks- og friluftsjnteresser.

Forebyggende tiltak er i hovedsak ordinær jakt og eggpunktering. Det er ikke åpnet for eggpunktering i Frogn, siden det ikke er vedtatt noen lokal forvaltningsplan. Dette vil trolig heller ikke påvirke situasjonen i Sandbukstien side utfordringene i hovedsak ansees å være knyttet til trekkfugl, og at utfordringene uansett vil reduseres inn mot sommeren.

I saker som omfatter eller berører biologisk mangfold skal kommunen foreta vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12 før det fattes vedtak.

Det foretas jevnlig tellinger av både hekkefugl og trekkfugl av grågås i Oslofjorden. Bestanden er økende til stabil. Rådmannen vurderer at kunnskapsgrunnlaget for vurdering av saken i utgangspunktet er tilstrekkelig, jf nml §8.

Det kan imidlertid være vanskelig å vurdere konsekvenser for bestand av trekkende arter, når man ikke vet om fuglene som volder skade er på trekk og kun bruker området som rasteplass eller som hekkeområde. Dersom man skadefeller trekkfugl

bør konsekvensene vurderes i forhold til hekkebestand dit fuglen skal eller der den kommer fra.

Grågåsa legger egg i mars-april og ruger i 27-28 dager. Dvs. at eggene klekkes i april-mai. Skadefelling av hekkefugl får konsekvenser for egg og unger, som da i hht. Forskriften samtidig bør avlives. For trekkende arter bør innsatsen generelt konsentreres om forebyggende tiltak eller ordinære bestandsregulerende tiltak slik som eggpunktering og ordinær jakt.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen for kommunen.

Situasjonen er ikke vurdert å ha vesentlige økonomiske konsekvenser for grunneier. Se over.

Grunneierne må selv bekoste opprydding og ev. nye skremmetiltak eller andre avbøtende. Dersom det gis tillatelse til skadefelling må grunneierne også bekoste dette.

Medbestemmelse:

-

Konklusjon:

Rådmannen er tvilsom til at omfanget faller inn under skadefellingsforskriftens vilkår, men anbefaler likevel at det gis tillatelse til skadefelling for inntil tre grågjess på eiendommen for å høste erfaring.

Rådmannen i Frogn 03.05.2018

Harald K. Hermansen

Øvrige dokumenter på saken:

Tidligere søknader og tillatelser om skadefelling

Forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus 2012 – 2020

http://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMOA/Milj%c3%b8%20og%20klima/Rapporter/Forvaltningsplan_gjess_ferdig.pdf

- se særskilt om grågås s 6

Forslag til forvaltningsplan for gjess i Frogn kommune

<https://www.frogn.kommune.no/aktuelt/forvaltningsplan-for-gjess/>

Skadefellingsforskriften

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1997-09-01-1000?q=skadefelling>

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308

Frogn kommune
Postboks 10
1441 DRØBAK
postmottak@frogn.kommune.no

leder@nofoa.no
Medlemsrelatert: medlem@nofoa.no
Økonomisk: kasserer@nofoa.no
Vernesaker: naturvernkontakt@nofoa.no
www.nofoa.no

Vår ref.: 8636

Deres ref.: 14/02046-22

Dato: 28. mai 2018

Klage på vedtak om skadefelling av grågås

NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) viser til at det har blitt gitt skadefellingstillatelse på grågås på eiendommen Sandbuktstien 3 gnr 59 bnr 2, Frogn kommune. Saksgangen, slik vi tolker dokumentene, har vært noe vinglete og uklar, med både avslag og tillatelse.

<https://sru.frogn.kommune.no/api/utvalg/204483/moter/478847/behandlinger/3/0>

Når det gjelder skadefelling er «Forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon» tydelig på at det skal ha oppstått skade av «i et omfang som er av vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte, eller som vil få tilsvarende betydning dersom skaden fortsetter». Dette kravet kan vi ikke se er oppfylt.

I konklusjonen leser vi at «Rådmannen er tvilsom til at omfanget faller inn under skadefellingsforskriftens vilkår, men anbefaler likevel at det gis tillatelse til skadefelling for inntil tre grågjess på eiendommen for å høste erfaring». Det å skyte fugler for å høste erfaring mener vi er fullstendig meningsløst; det finnes et meget stort omfang av studier på problematikken rundt gjess og mennesker, og skadefelling skal ikke brukes til å tilegne seg erfaring.

Skadefellingsforskriften sier også at «dersom skaden ikke er så omfattende at dette hensyn går foran, bør ingen arter felles i yngletiden».

Oppspinn

Søker legger frem flere argumenter som ikke er gyldige grunner til skadefelling, og noen av disse argumentene bygger også på rent oppspinn.

Avføring som ligger på en plen gir ikke vesentlig økonomisk skade. Gåsemøkk gir god gødsling og er dessuten et utmerket tilskudd i komposten – helt gratis. Tiden det tar å samle opp gåsemøkk en gang per dag er langt mindre tidsbruken for å skremme vekk gjessene.

Søker anfører også sanitære problemer og helserisiko for seg selv og barnebarn. Slike argumenter holder ikke vitenskapelig mål. Risikoen for å få overført sykdom til mennesker via gåsemøkk er minimal, og langt mindre enn fra menneske-, katt- og hundemøkk. Selv etter grundige søk har vi ikke funnet en eneste vitenskapelig studie som har påvist at mennesker har blitt syke av gåsemøkk. Vanlig håndhygiene anses for å være tilstrekkelig forholdsregel.

U.S. National Institutes of Health konkluderer i en omfattende studie at salmonella og campylobacter teoretisk *kan* overføres, men *i liten grad*. De hevder også at sykdommer som Vibrio, Yersinia, Clostridium, Chlamydophila og Borrelia hittil ikke har blitt påvist smitte fra gåsemøkk til mennesker. Undersøkelsen, fra 2017, konkluderer også at basert på dagens teknologi er det ikke mulig å vise til at sykdommer som E. coli, Pasteurella, Helicobacter, Brachyspira, Cryptosporidium, Giardia kan smitte fra gåsemøkk til mennesker.

Smitte mellom fugl og menneske overføres som regel gjennom pust og fysisk kontakt med fuglen, ikke selve avføringa.

Vi vil sitere U.S. Fish and Wildlife Service: «On occasion we have been wading in that stuff, dead birds up to our elbows. There is not a single documented case of any of us coming down with any kind of a disease problem as a result of Canada geese».

Neste argument som søker anfører for å få lov til å felle gjess er støy. Søker hevder å ha blitt plaget av grågåsskrik hver natt siden februar. Men grågåsas vårtrekk begynner ikke før i mars, så søkers påstand er usann. Personlig synsing av naturens lyder skal dessuten ikke gi grunnlag for skadefelling. Antall gjess, angivelig 20–30, er dessuten er meget lavt tall. Ser man på kart over eiendommen tør vi dessuten å tvile på at antallet er korrekt. Vi ser ingen åpne gressarealer store nok til mer enn noen få individer. Kanskje er de i stedet på andre siden hekken, ned mot vannet? Se kart på neste side. Andre steder lever folk alldeles utmerket med gåseflokker på flere ti tusener individer rundt seg, uten å bli fysisk eller mentalt syke av det. Skal man bo ved sjøen, men samtidig ikke kunne akseptere lyder rundt seg, anbefaler vi sov i ro. Eller lukk vinduet.

Hvilke tiltak er prøvd?

Søker hevder å ha prøvd skremming. Det hjelper dessverre dårlig, noe søker også hevder. Gjessene kommer i flokker i trekktida. Så samles de igjen på sommeren, for å skifte fjær. I den perioden er de ikke flygedyktige og oppholder seg ikke på gressplener uten å ha fri løpebane mot vannet.

Vår konklusjon er at søker bare ikke liker gjess, og grabber tak i så mange argumenter som mulig for å få lov til å skyte noen individer. Men skadefellingsforskriften sier klart og tydelig at det er et **«ufravikelig prinsipp at forskriften ikke praktiseres slik at det medfører en uthuling av lovens fredningsprinsipp»**. Vi krever derfor at tillatelsen trekkes.

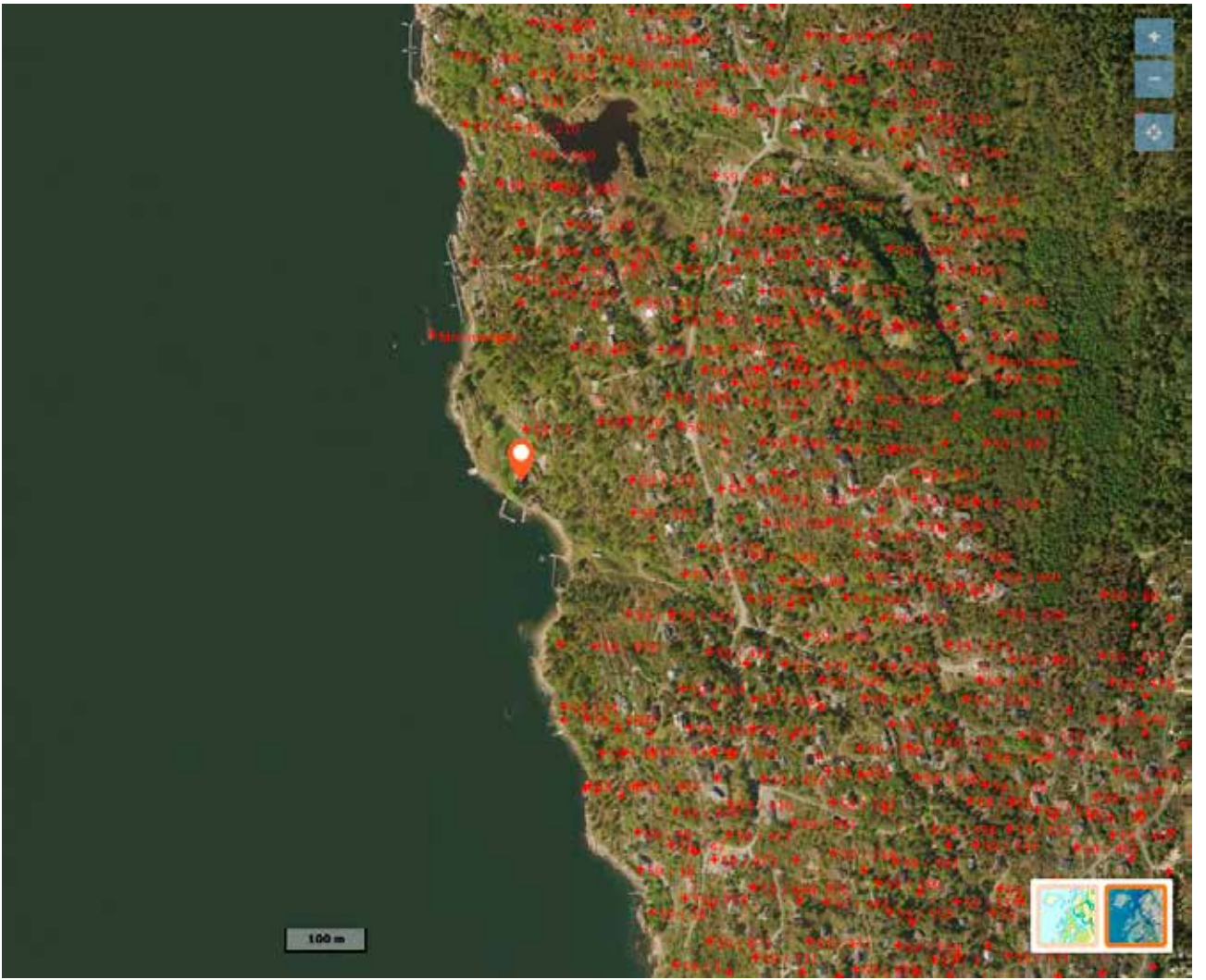
Vennlig hilsen

Håkan Billing
leder NOF OA

Ivar Ruud Eide (sign.)
leder NOF Drøbak-Frogn lokallag

Neste side: kart over eiendommen

Frogn kommune

Postboks 10

1441 Drøbak

24.05.2018

Klage på tillatelse til skadefelling av grågås i Hallangen, Nordre Frogn

Dyrenes Røst klager med dette på Frogn kommunes vedtak av 22.05.2018, der det gis skadefellingstillatelse på inntil 2 grågjess til Hanne og Morten Andresen på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2, i perioden 23.5.2018 – 10.6.2018.

Bakgrunn for klagen:

I forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon, er det fremsatt som vilkår for skadefelling at skaden har oppstått i inneværende sesong, at den er av vesentlig økonomisk betydning og at det på forhånd i rimelig utstrekning er blitt forsøkt andre tiltak for å avverge skade eller redusere predasjon.

Rådmannens vurdering er at kommunen i utgangspunktet ikke har adgang til å vedta skadefelling, i og med at skadene ikke er vurdert å ha vesentlig økonomisk betydning. Skaden på gressplen vurderes ikke å ha stor økonomisk betydning. Omfang er ikke dokumentert. Situasjonen på en fritidseiendom kan ikke vurderes å inneha viktige samfunnsinteresser. Det er ikke kjent at situasjonen på eiendommen påvirker drikkevann, badestrand eller andre samfunnsinteresser.

Til tross for at rådmannen i sin innstilling konkluderer med at det er tvilsomt om omfanget faller inn under skadefellingsforskriftens vilkår, gis det tillatelse til felling av 2 grågjess midt i hekketida.

Vedtaket strider mot skadefellingsforskriftens vilkår for skadefelling, og er fattet på feil/mangelfullt grunnlag.

Sitat fra forskriften:

1. Generelt

2. Før felling plikter eier, bruker eller rettighetshaver i rimelig utstrekning å forsøke andre tiltak for å avverge skader eller redusere predasjon.

Retningslinjer for felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon. Generelt

(...) Det forutsettes derfor at både de som utsettes for skade, og de ulike myndighetsnivå som gir tillatelse, legger til grunn at skadefelling bør unngås dersom andre løsninger kan redusere eller eliminere skadeproblemet.

Dersom skadefelling likevel skal iverksettes er det viktig å presisere at dette representerer et unntak fra viltlovens generelle fredningsprinsipp, og fra prinsippet om at viltartene i størst mulig utstrekning skal være fredet i yngletiden.

Generelle vilkår for skadefelling

Det er direktoratets forutsetning at felling av skadegjørende vilt skal være ett av flere virkemiddel for å hindre eller begrense skader. Det er likevel et ufravikelig prinsipp at forskriften ikke praktiseres slik at det medfører en uthuling av lovens fredningsprinsipp. Det er derfor nødvendig at visse kvalifiserte krav må være tilfredsstillt før eventuell felling iverksettes.

Viltlovens § 14 setter krav om at skade skal ha skjedd. Dette må forstås slik at skaden skal ha oppstått i inneværende sesong, og i et omfang som er av vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte, eller som vil få tilsvarende betydning dersom skaden fortsetter.

Dyrevelferdshensyn:

Det er midt i hekketida, og begge foreldrene trengs i oppfostringen av ungene. Skadefelling av foreldredyr i yngletida innebærer store lidelser for etterlatte og hjelpeløse unger, i strid med dyrevelferdslovens forbud mot å hensette dyr i hjelpeløs tilstand og naturmangfoldlovens bestemmelse om at unødig skade på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi skal unngås.

Hos Fylkesmannen vises det til at det er svært vanskelig å skille mellom voksen fugl og ungfugl på avstand eller når fuglene flyr i flokk. Det er derfor stor fare for å skyte hekkende fugl, med de lidelser det innebærer for etterlatte unger. Det er også en tragedie for den etterlatte maken når gjess som lever i parforhold skytes. Gjess er monogame, og forskning viser at dyr som lever i faste parforhold sørger når de mister maken:

<https://forskning.no/dyreverden-fugler/2009/01/nar-dyr-lever-i-faste-parforhold>

Søkerne hevder at de får nedsatt livskvalitet på grunn av støy fra gjess, som vedvarer hele døgnet. Grågåsa er normalt ikke aktiv om natta, og lyden av gjessene i perioder om dagen kan neppe kalles "støy". Det er helst om våren man kan høre grågåsa, senere på sommeren merkes de knapt. Hvis man ikke kan godta naturlig fugleliv ved sjøen, bør man ikke bosette seg ved sjøen. Den virkelige støykilden er det menneskene som står for - med biler, motorbåter, hagemaskiner og anleggsmaskiner.

Når det gjelder påstått smittefare, foreligger det ingen dokumentasjon på at gåseavføring utgjør en helsefare. Tvert imot viser dokumentasjon at gjess utgjør en veldig liten helserisiko for mennesker:

<http://www.canadageesenewjersey.com/Health%20Quotes/Health%20Quotes.htm>

Dyrevelferdsloven og hensynet til dyrs egenverdi bør i større grad vektlegges. Det er behov for å endre en altfor liberal skadefellingspraksis, og i stedet for å ta livet av dyrene velge forebyggende

tiltak. Eksempler på dette kan være skremming, utgjerdning/leplanting, endring av avlingstyper og innhøstingstid, og skjøtsel av øyer, holmer og annen utmark som kan fungere som friområder - som omtalt i denne brosjyren av Bondelaget:

<https://www.bondelaget.no/getfile.php/13700591/Nettbutikk>

Samtidig bør det vises toleranse for grågjessenes nærvær og forståelse for at de hører til i vår fauna, og en viss skade bør påregnes og tolereres.

Man bør bevege seg bort fra den lettvinde løsningen å ta livet av dyr når de kommer i veien for menneskelige interesser, og i stedet velge etiske og langsiktige løsninger som også kan gi bedre effekt. Dyrenes naturlige adferd og næringssøk bør tolereres, uten at dyrene må bøte med livet. Kommunene bør bidra til en bevisstgjøring omkring dette, og ikke så lettvinde gi tillatelse til å ta livet av dyr, og som i dette tilfellet - uten at vilkårene for skadefelling er innfridd.

Skadefelling av 2 grågjess i hekketida uten at vilkårene for slik felling er til stede, er i strid med lovverket. Fellingen strider mot viktige bestemmelser og prinsipper i lovverket, og medfører en uthuling av lovens fredningsprinsipp og bestemmelsen om at viltartene i størst mulig utstrekning skal være fredet i yngletida.

Det er tragisk at kommunen så lettvinde gir tillatelse til å ta livet av dyr i yngletida, med fare for at ungene etterlates hjelpeløse, eller med forbehold om at også ungene drepes. Dette fordi folk som bosetter seg ved sjøen ikke kan godta det naturlige fuglelivet som følger med. Kommunen bør i stedet bidra til å skape toleranse for det naturlige dyrelivet og forståelse for at også dyrene har rett til liv og livsrom.

Kommunens vedtak er fattet uten nødvendig hjemmel i lovverket, og vi ber derfor om at klagen gis umiddelbar oppsettende virkning.

Vennlig hilsen

for Dyrenes Røst

Jenny Rolness

dyrenes.rost@gmail.com

(Organisasjonsnummer 919952776)

Klage på tillatelse til skadefelling av grågås

Saksbehandler: Eli Moe

Saksnr.: 14/02046-37

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Viltnemndas arbeidsutvalg 2015 - 2019

Rådmannens innstilling:

Klager på Viltnemndas arbeidsutvalg sitt vedtak i sak 5/18 der det ble gitt skadefellingstillatelse for inntil to grågjess, fra Dyrenes røst datert 24.05.2018 og NOF-OA datert 28.05.2018, tas til følge.

Hanne og Morten Andresen gis ikke tillatelse til skadefelling av grågås på eiendommen Sandbuktstien 3 gnr 59 bnr 2. Vedtaket fattes i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Tillegg til vedtak i sak 5/18 er ikke påklaget, og fastholdes; Frogn kommune utarbeider en lokal forvaltningsplan for denne og andre aktuelle typer gjess som begrenser miljøproblemet disse skaper for landbruket, friluftsområder og privateiendommer. Forvaltningsplanen bør være ferdigbehandlet innen våren 2019

Vedlegg:

NOF OA skadefelling gås, Frogn 2018

Klage på skadefelling av grågås i Hallangen, Nordre Frogn

Saksutskrift Viltnemndas arbeidsutvalg 2015 - 2019 22.05.2018 Skadefelling på grågås - behandling av søknad

14_02046

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Viltneemndas arbeidsutvalg vedtok 22.05.2018 skadefelling av inntil to grågås på eiendommen Sandbukstien 3, på vilkår om at flere skremmetiltak var forsøkt uten effekt. Vedtaket er påklaget og klagen legges med dette fram til behandling med innstilling om at de tas til følge. Dersom klagen avvises oversendes saken til fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken:

Viltneemndas arbeidsutvalg vedtok i møte 22.5.2018 å gi tillatelse til skadefelling på to grågjess på eiendommen Sandbukstien 3 på Hallangen. Følgende enstemmig vedtatt (VAU-sak 5/18).

«Hanne og Morten Andresen gis tillatelse til skadefelling av inntil to grågjess på eiendommen Sandbukstien 3 gnr 59 bnr 2 i perioden 23.5.2018 – 10.6.2018. Tillatelsen gis i medhold av skadefellingsforskriften § II-B.

Før felling gjennomføres skal skremming forsøkes både med skremmeskudd og bruk av hund. Felling kan tidligst gjennomføres to dager etter at skremmeskudd og skremming med hund er gjennomført og man har erfart at disse tiltakene ikke har hatt tilstrekkelig virkning. Kort rapport om effekt av skremmeskudd/ bruk av hund, ev. antall felte fugl og opplevd effekt av skadefelling sendes kommunen innen 01.07.2018

Frogn kommune utarbeider en lokal forvaltningsplan for denne og andre aktuelle typer gjess som begrenser miljøproblemet disse skaper for landbruket, friluftsområder og privateiendommer. Forvaltningsplanen bør være ferdigbehandlet innen våren 2019.»

Saksutskrift med informasjon om behandling og vedtak, samt rådmannens saksutredning og innstilling til saken følger vedlagt.

Kommunen har mottatt to klager på vedtaket (vedlagt) fra henholdsvis:

- Dyrenes Røst datert 24.05.2018
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus (NOF-OA), datert 28.05.2018

Klagen fra NOF ble varslet per SMS 25.05.2018 og det ble bedt om utsatt iverksetting.

Søkerne blei varslet om klagen per SMS 26.05.2018 og i brev 28.05.2018. Vedtaket ble her gitt utsatt iverksetting inntil klagen er avgjort; Dette etter en konkret vurdering og i medhold av forvaltningsloven § 42. Søkerne fikk frist til 8.6.2018 til å sende inn ev. kommentarer til klagen. Fristen ble framskyndet til 1. juni for å muliggjøre rask behandling av klagen. Kommunen mottok merknader til klagen på e-post 31.05.2018.

Kommentarene inneholder ingen nye vesentlige opplysninger, men beskriver tydeligere fordelingen av areal med plen/grasmark/eng og anna mark, bekrefter at det er snakk om 20-30 fugl som beiter og legger igjen avføring. Søker opplyser også at de har fortsatt med skremmetiltak, inkl. bruk av hund og løskrutt, uten nevneverdig effekt. Se vedlegg.

Klagenes innhold

Begrunnelse for klage både fra Dyrenes røst og NOF-OA er at vedtaket strider mot skadefellingsforskriftens vilkår for skadefelling og at det dermed er fattet på feil/mangelfullt grunnlag. NOF-OA presiserer at vilkår om at skaden må ha et vesentlig økonomisk omfang før forskriften gir hjemmel til å vedta skadefelling ikke er oppfylt. De henviser også til rådmannens vurdering i saken vedr. dette.

Begge peker på at viltet bør tillegges særskilt hensyn i yngletiden. Det er vanskelig å skille hekkefugl fra trekkfugl, med tilhørende fare for at fugl med avkom felles.

Vedtaket om skadefelling vil bidra til å uthule lovens fredningsprinsipp.

De mener videre det er meningsløst å skulle felle fugl for å høste erfaring, da det er gjennomført mange forsøk på skremming og dokumentasjon av effekt av ulike tiltak.

Klagene tilbakeviser også argumenter framsatt i søknaden om skadefelling:

- Avføring på plen gir ikke vesentlig økonomisk skade – det tar dessuten kort tid å fjerne og har positiv gjødslingseffekt
- Det er minimal risiko for overføring av sykdom til mennesker via gåsemøkk
- Det er klaget på støy fra februar. Grågåsas vårtrekk starter ikke før i mars
- Det klages på støy nattetid. Grågås er normalt ikke aktiv om natta

Alternativer:

1. Som innstillingen
2. Klage på Viltnemndas arbeidsutvalg sitt vedtak i sak 5/18 fra Dyrenes røst datert 24.05.2018 og NOF-OA datert 28.05.2018 tas ikke til følge.

VAUs vedtak blir stående.

Klagene oversendes fylkesmannen for endelig avgjørelse

Utvalget tilføyer ev. ytterligere begrunnelse for vedtaket.

Miljømessige konsekvenser:

Rådmannen er enig i at skadefelling i ynglingstida bør unngås, og at hensyn til yngletidsfredning bør tillegges stor vekt ved vurdering av skadefellingssøknader generelt.

Se ellers kunnskapsgrunnlag og vurderinger av miljømessige konsekvenser i saksframlegg da søknadene ble behandlet.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen for kommunen.

Vurdering:

Klageadgang

Klagen er framsatt innen klagefristen. Verken Dyrenes røst eller NOF-OA er direkte part i saken. De vurderes imidlertid å ha rettslig klageinteresse siden vedtaket berører organisasjonenes formålsinteresser. ref. Woxholths «Forvaltningsloven med kommentarer», Gyldendal akademiske forlag,.s. 507

Vilkår for tillatelse til skadefelling

Hovedbegrunnelse for klagene på vedtak om skadefelling er slik rådmannen oppfatter det at vilkår om vesentlig økonomisk konsekvens ikke er oppfylt. Rådmannen skrev følgende om dette forholdet i saksframlegget ved behandling av søknaden.

«Har skaden vesentlig økonomisk betydning?

Det er ikke opplyst om jordbruksproduksjon på eiendommen. Slåttemarka nord for bebyggelsen holdes i hevd (statlige tilskudd), men det er ikke oppgitt at gras benyttes til fôr el. Søker opplyser skader på grasplen. Omfang er ikke dokumentert. Skade på en privat grasplen kan uansett ikke vurderes å ha stor økonomisk betydning.

Bruksverdien av fritidseiendommen kan imidlertid vurderes å være redusert pga. tilgrising og støy.

I mars-mai består bestanden i Oslofjorden av både hekkefugl og trekkfugl. Trekkfuglene drar videre og antall grågås er vesentlig lavere i juni-juli enn om våren, og plagene for grunneierne vil trolig bli vesentlig redusert. Dette sammenfaller med den perioden man kan anse at hage og grasområder på en fritidseiendom har størst bruksverdi. Tapt bruksverdi vurderes ikke å ha vesentlig økonomisk betydning.

(...)

Rådmannen vurderer at kommunen i utgangspunktet ikke har adgang til å vedta skadefelling, i og med at skadene ikke er vurdert å ha vesentlig økonomiske konsekvenser.

Dersom utvalget vurderer at redusert bruksverdi av fritidseiendommen har slik konsekvens kan skadefelling likevel vurderes. Dette er oppstilt som et alternativ innstilling til saken.»

Rådmannen fastholder at skaden som grågåsa volder på eiendommen ikke har vesentlige økonomiske konsekvenser, og at redusert bruksverdi av en fritidseiendom ikke er tilstrekkelig for å innvilge tillatelse til skadefelling. Rådmannen støtter med andre ord klagerne og anbefaler at disse tas til følge.

Det kan vurderes slik at alternativ innstilling ikke burde vært oppstilt i saken da søknaden om skadefelling ble behandlet.

Rådmannen anerkjenner imidlertid utfordringene gåsa gir for grunneier, og har foreslått et samarbeid med NMBU i forbindelse med et kurs i praktisk naturforvaltning. Dersom søker/ grunneier ønsker vil rådmannen foreslå området for en studentoppgave tilknyttet kurset, der det kan gis råd til tiltak som kan dempe konflikten, slik som gjerder, hekk, innflyvningshinder mv. Grunneier kan ev. også engasjere profesjonelle som kan bistå med slike råd.

Forvaltningsplan

Del av vedtaket som omhandler forvaltningsplan for gjess i Frogn er ikke påklaget. I innstillingen til vedtak er dette påpekt og vedtakspunktet gjentatt.

Viltneemndas arbeidsutvalg (VAU) vedtok i 2016 å legge forslag til forvaltningsplan for gjess for Frogn kommune, utarbeidet av studenter ved NMBU, ut på høring. Høringsbrev ble sendt ut 17.11.2016. Her ble det særskilt bedt om innspill til to alternative løsninger for Brevik strand. Dette var det eneste området i Frogn som planen beskrev med store utfordringer knyttet til gjess.

Kommunen har mottatt noen høringsuttalelser. Ingen av disse tilsier behov for formelt vedtak av planen. Utvalget er orientert om at rådmannen ville anbefale å beholde planforslaget som et kunnskapsgrunnlag, uten å vedta dette som en formell forvaltningsplan. Dette for å unngå å bruke ressurser unødige på redigering av planen.

I begrunnelse for FrPs forslag til vedtak om forvaltningsplan blir eggpunktering nevnt som mulig forvaltningstiltak. Slike tiltak krever lokal forvaltningsplan for å kunne gjennomføres. Rådmannen forslår følgende framdrift for arbeid med forvaltningsplan for gjess, for å muliggjøre vedtak av slik plan innen våren 2019:

- Relevante parter tilskrives og oppfordres til kvalitetssikring av kunnskapsgrunnlaget i høringsforslaget fra 2016 - med særskilt fokus på bestandssituasjon, forvaltningsregime i andre kommuner i fjorden og erfaringer med disse, samt utfordringsbildet
- I brevet angis forslag til målsettinger for planen og nye mulige forvaltningstiltak, slik som eggpunktering, slik at disse kan høres. Målsettingene for forvaltning av gjess i Frogn tilpasses både regional og lokale forvaltningsplaner for gjess i Oslofjorden.

På grunnlag av forslag til plan som er utarbeidet, forslag til målsettinger og nye tiltak, samt innspill fra ulike parter vil rådmannen oppdatere forvaltningsplan for gjess for Frogn kommune og legge denne fram til behandling. Med mindre det har kommet fram vesentlig motstridende interesser eller forslag vil ikke planen legges ut til fornyet høring, men vedtas direkte av Viltneemnda (HMPB) etter innstilling fra viltneemndas arbeidsutvalg (VAU). Alternativt vil planen oppdateres og sendes på en fornyet høring.

Forslag til tiltak på Brevik strand legges fram som en egen sak.

Medbestemmelse:

Se over.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at klager på vedtak om skadefelling av grågåstas til følge.

Rådmannen i Frogn 31.05.2018

Harald K. Hermansen

Øvrige dokumenter på saken:

Tidligere søknader om skadefelling på grågåstas på Hallangen, med vedtak og rapportering

Forslag til forvaltningsplan for gjess i Frogn, 2016

Regional og lokale forvaltningsplaner for gjess rundt Oslofjorden